

Διδάσκω Αλλιώς

Στο πλαίσιο της δράσης «Διδάσκω Αλλιώς» το σενάριο υλοποιήθηκε με τη συνδιδασκαλία 2 εκπαιδευτικών ΠΕ02 (ταυτόχρονη παρουσία 2 εκπαιδευτικών στην αίθουσα σε όλη τη διάρκεια υλοποίησής του)

ΝΕ ΓΛΩΣΣΑ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

Δημιουργός: Λιούτα Χριστίνα

Ταυτότητα και Υλικόσεναρίου	ΤΑΞΗ: Β΄ Λυκείου
Θεματικός άξονας	Ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον (συγχρονική και διαχρονική οπτική)
Θέμα	Επιλογή Επαγγέλματος
Τίτλος σεναρίου	«Επιλέγω το Μέλλον μου»
Στόχοι σεναρίου/ Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Οι μαθητές /-τριες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προβληματίζονται σε θέματα που αφορούν τους ίδιους αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον • Να εντοπίζουν την βασική ιδέα και τις επιμέρους ιδέες σε γραπτά κείμενα και σε προφορικές ομιλίες • Να εκφράζουν τη δική τους άποψη (συμφωνία ή διαφωνία) σχετικά με τις ιδέες των δοθέντων κειμένων. • Να αποδίδουν με συνοπτικό τρόπο το περιεχόμενο κειμένων ή ομιλιών • Να συγκρίνουν κείμενα ως προς το περιεχόμενο, το ύφος και τις γλωσσικές επιλογές των συντακτών. • Να συνθέτουν δικά τους κείμενα με βάση τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους αξιοποιώντας παράλληλα

	και τα δοθέντα κείμενα.
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ, δυνατότητα πρόσβασης σε ψηφιακά εργαλεία (εκπαιδευτικές ιστοσελίδες, πλατφόρμες)
Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές	Κοινωνιολογία, ψυχολογία, σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός (ΣΕΠ)
Μέθοδος/ Οργάνωση	Ατομικές και ομαδικές εργασίες συμμετοχικού / ενεργητικού, διερευνητικού, ανακαλυπτικού και βιωματικού χαρακτήρα
Βασικό υλικό μελέτης	<ul style="list-style-type: none"> • Πολυμεσικό υλικό (αποσπάσματα ομιλιών, άρθρων ψηφιακά διασολαβημένων) • Σχολικά εγχειρίδια αναφοράς για τη Νεοελληνική Γλώσσα
Εκπαιδευτικά μέσα/ εργαλεία	Ανοιχτοί εκπαιδευτικοί πόροι, εξωτερικοί σύνδεσμοι, εκπαιδευτικές πλατφόρμες
Διάρκεια	8 διδακτικές ώρες
Σύντομη περιγραφή	Έχοντας ως θεματικό άξονα την ορθή επιλογή επαγγέλματος, τις δυσκολίες που συναντούν οι νέοι και τα κριτήρια που οφείλουν να λάβουν υπόψη τους, οι μαθητές /-τριες αναπτύσσουν δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, τους κειμενικούς γραμματισμούς καθώς και βασικό και εξειδικευμένο θεματικό λεξιλόγιο.

Σχεδιασμός και Περιεχόμενο σεναρίου	Δραστηριότητες	Υλικό – Κείμενα αναφοράς
<p>Αφόρμηση/ Προετοιμασία</p> 	<p>Οι μαθητές/τριες καταγράφουν τα επαγγέλματα που θα ήθελαν να ασκήσουν μέσω καταγισμού ιδεών (brain storming) καθώς και το κριτήριο επιλογής του συγκεκριμένου επαγγέλματος.</p> <p>Στη συνέχεια, ακούνε την ομιλία του Σπύρου Μιχαλούλη σχετικά με τους παράγοντες που οδηγούν τα παιδιά στην επιλογή ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος.</p> <p>Κρατώντας σημειώσεις προσπαθούν να προσδιορίσουν το κεντρικό θέμα και τα επιμέρους νοήματα και να σχολιάσουν σημεία της ομιλίας που τους έκαναν εντύπωση.</p> <p>Στη συνέχεια παρακολουθούν το βίντεο της Χριστίνας Γαλάνη σχετικά με τον τρόπο επιλογής του επαγγέλματος που ταιριάζει στον καθένα.</p> <p>Προσδιορίζουν το κεντρικό θέμα και κρατούν σημειώσεις για τα επιμέρους νοήματα (με βάση ποια κριτήρια θα επιλέξουν το επάγγελμα των ονείρων τους)</p> <p><i>Κατανόηση γενικού νοήματος και επιμέρους νοημάτων, άντληση πληροφοριών (1 διδακτική ώρα)</i></p>	<p>Σπύρος Μιχαλούλης: Τι δεν σου είπαν στο σχολείο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό https://www.youtube.com/watch?v=fZi1f2OS7nU</p> <p>Χριστίνα Γαλάνη: Πώς να βρείτε το επάγγελμα των ονείρων σας (όσο μεγάλος και αν είστε...) https://www.youtube.com/watch?v=ChjM95Kew3s</p>
<p>1ο στάδιο</p> <p>Κατανόηση προφορικού λόγου και παραγωγή προφορικού λόγου</p> 	<p>Ακολουθεί ελεύθερη συζήτηση για το περιεχόμενο των ομιλιών. Οι μαθητές/τριες σχολιάζουν σημεία που τους προκάλεσαν το ενδιαφέρον και ερμηνεύονται κάποιες απόψεις των ομιλητών.</p> <p>Θα μπορούσε να γίνει μια καλύτερη προσέγγιση των ομιλιών με σύντομες απαντήσεις των μαθητών σε ερωτήσεις που διατυπώνονται από τον εκπαιδευτικό με βάση ταξινομίες (ταξινομία Bloom). Ενδεικτικά για το πρώτο βίντεο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιος είναι ο ομιλητής, η ιδιότητά του και που μιλάει (χώρος και κοινό) (Γνωρίζω) - Πείτε με δικά σας λόγια το περιεχόμενο της ομιλίας του (Κατανοώ) 	

- Αυτό που συνέβη στον ομιλητή θα μπορούσε να συμβεί σε άλλους; (Εφαρμόζω)
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της ομιλίας που την κάνουν πειστική; (Αναλύω)
- Συμφωνείτε με τα κριτήρια που θέτει για την ορθή επιλογή επαγγέλματος; (Αξιολογώ)
- Μπορείτε να φανταστείτε τι θα συνέβαινε αν δεν επιλέγατε εσείς το σωστό για σας επάγγελμα; (Δημιουργώ)

Με βάση τις ομιλίες που άκουσαν χωρίζονται σε ομάδες. Κάθε ομάδα επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα στοιχεία των ομιλιών και απαντά σε συγκεκριμένες ερωτήσεις συμπληρώνοντας το φύλλο εργασιών που τους έχει δοθεί (Παράρτημα 1). Στη συνέχεια κάθε ομάδα παρουσιάζει την εργασία της και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται από τους υπόλοιπους μαθητές δίνοντας περαιτέρω διευκρινίσεις.

Ενδεικτικά:

Απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των ομιλιών

Παρουσιάζουν τους παράγοντες που συντελούν στην ορθή επιλογή επαγγέλματος, αλλά και τους παράγοντες που αποτρέπουν τους νέους από την ορθή επιλογή επαγγέλματος, άρα και την μη υλοποίηση των ονείρων τους

Σχολιάζουν τα κειμενικά σχήματα και τους τρόπους που χρησιμοποιούν οι ομιλητές, προκειμένου να στηρίξουν την άποψή τους και να κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού.

Αφού παρουσιαστούν οι εργασίες όλων των ομάδων μπορεί να ακολουθήσει ένας σύντομος αγώνας λόγων (debate) πάνω σε ένα θέμα σχετικό με τις ομιλίες, π.χ. «Τα παιδιά πρέπει να ακολουθούν το επάγγελμα των γονιών τους» ή «Οι οικονομικές απολαβές είναι σημαντικότερος παράγοντας στην επιλογή επαγγέλματος από την υλοποίηση των ονείρων»

*διατύπωση ερωτήσεων, ανταποκρίσεις, σύνοψη/περίληψη, σύνθεση, σχολιασμός, ερμηνεία, αξιολόγηση/ κρίση, έκφραση άποψης/ τοποθέτηση, έκφραση συμφωνίας/ διαφωνίας, επιχειρηματολογία, αγώνας λόγων
(3 διδακτικές ώρες)*

<p>2ο στάδιο</p> <p>Κατανόηση γραπτού λόγου και παραγωγή προφορικού λόγου</p> 	<p>Δίνεται στους μαθητές το κείμενο του Ε.Π. Παπανούτσου «Εργασία και επάγγελμα» αντλημένο από το σχολικό εγχειρίδιο «Θεματικοί κύκλοι». Γίνεται μεγαλόφωνη ανάγνωση από τον/την εκπαιδευτικό και στη συνέχεια οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και εστιάζοντας στις τρεις πρώτες παραγράφους προσπαθούν να δώσουν τους ορισμούς των εννοιών «εργασία», «επάγγελμα», «ερασιτέχνης» και «επαγγελματίας» εντοπίζοντας τις μεταξύ τους διαφορές. Στη συνέχεια με βάση κειμενικές αναφορές δικαιολογούν τον κειμενικό τύπο και την πρόθεση του συγγραφέα. Επίσης, σχολιάζουν τη λειτουργία των σημείων στίξης και των εκφραστικών σχημάτων (π. χ. σχήμα άρσης - θέσης στην τρίτη παράγραφο) και των τρόπων ανάπτυξης των παραγράφων συνδέοντάς τα με την προθετικότητα και το ύφος του κειμένου.</p> <p>Το επόμενο διαδικτυακό άρθρο που προτείνεται για μελέτη είναι το: «Επαγγελματική επιλογή: Επιθυμία ή ανάγκη;» Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν το θέμα του κειμένου και τη θέση της συντάκτριας. Προβληματίζονται σχετικά με το ερώτημα που θέτει ο τίτλος και ερμηνεύουν το σκοπό που εξυπηρετεί μία τέτοια διατύπωση. Προσπαθούν να προσδιορίσουν την έννοια της «επαγγελματικής προσαρμοστικότητας» και αξιοποιώντας κειμενικά σχήματα και εκφραστικά μέσα (π. χ. ερωτήσεις, ρηματικό πρόσωπο, κυριολεκτική ή μεταφορική χρήση της γλώσσας...) αναζητούν την προθετικότητα του κειμένου.</p> <p>Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ελεύθερη συζήτηση στην τάξη σχετικά με την αξία της ορθής επιλογής επαγγέλματος. Γιατί είναι σημαντική για το άτομο και την κοινωνία; Τί γίνεται στην περίπτωση που ο έφηβος δεν επιλέξει σωστά το επάγγελμα που θα ασκήσει; Είναι απαραίτητη στις μέρες μας η επαγγελματική προσαρμοστικότητα;</p> <p>Τέλος, δίνεται το πρόσφατο κείμενο (2022) του Στράτου Στρατηγάκη «Τα επαγγέλματα του μέλλοντος» και ζητείται ο εντοπισμός των επαγγελματικών τομέων που θα γνωρίσουν ανάπτυξη στο μέλλον. Επιπλέον, ζητείται να σχολιάσουν την έρευνα που παραθέτει ο συγγραφέας: ποιο είναι το περιεχόμενο της; για ποιο λόγο την επικαλείται; σχετίζεται με την προθετικότητα του κειμένου; ποιες άλλες γλωσσικές επιλογές συντελούν</p>	<p>Ε. Π. Παπανούτσος «Πρακτική Φιλοσοφία» «Εργασία και επάγγελμα» http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2722/T_hematikoi-Kykloi_A-B-G-Lykeiou_html-apli/index_10.htm</p> <p>Γαλάνη Τζένη. «Επαγγελματική επιλογή: Επιθυμία ή ανάγκη;» (Δημοσίευση: 22 Απρ 2018) https://www.eleftheria.gr/m/απόψεις/item/197817.html</p> <p>Στράτος Στρατηγάκης «Τα επαγγέλματα του μέλλοντος» (Δημοσίευση: 31 Δεκεμβρίου 2022) https://www.naftemporiki.gr/society/1423139/ta-epaggelmata-to-y-mellontos/</p>

	<p>στην επίτευξη της ίδιας πρόθεσης; <i>Θέμα κειμένου, θέση πομπού, κειμενικά σχήματα, επιχειρηματολογία, προθετικότητα, ορισμός, διατύπωση άποψης, σχολιασμός</i> <i>2 διδακτικές ώρες</i></p>	
<p>3ο στάδιο</p> <p>Κατανόηση γραπτού λόγου και παραγωγή γραπτού λόγου</p> 	<p>Στο επόμενο κείμενο που καλούνται να μελετήσουν οι μαθητές/-τριες αναφέρονται και αναλύονται τα κριτήρια επιλογής επαγγέλματος. Σ' αυτό εντοπίζουν και καταγράφουν τα κριτήρια που αναφέρονται στο κείμενο και καλούνται να αποδώσουν συνοπτικά το περιεχόμενο του σε μία παράγραφο 60 – 70 λέξεων.</p> <p>Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες (με διαφορετική σύνθεση από το χωρισμό στο 1^ο στάδιο). Κάθε ομάδα επιλέγει ένα από τα κριτήρια επιλογής επαγγέλματος που καταγράφονται στο κείμενο αναφοράς και επιχειρηματολογεί γράφοντας μία σύντομη ομιλία 150 περίπου λέξεων, που θα αναγνώσουν μέσα στην τάξη προκειμένου να πείσουν τους συμμαθητές τους ότι το συγκεκριμένο κριτήριο είναι το σημαντικότερο για την ορθή επιλογή επαγγέλματος.</p> <p>Τελική γραπτή εργασία Αξιοποιώντας στοιχεία από τα κείμενα αναφοράς οι μαθητές καλούνται να αναπτύξουν σε συνεχές κείμενο 300 περίπου λέξεων την αξία της ορθής επαγγελματικής επιλογής, καθώς και τα κριτήρια που οδηγούν σε αυτή την επιλογή. Το κείμενο θα πρέπει να έχει τη μορφή άρθρου, που θα δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα.</p> <p><i>Συνοπτική απόδοση, επιχειρηματολογία, προσχεδιασμός λόγος, άρθρο, αξιοποίηση στοιχείων – δεδομένων, τεκμηριωμένη διατύπωση άποψης.</i> <i>2 διδακτικές ώρες</i></p>	<p>Μόσχου Δ. Καλλιόπη «Κριτήρια Επιλογής Επαγγέλματος» (Δημοσίευση: 10 Δεκεμβρίου 2018) https://www.ekpaideutiki-symvouleutiki.gr/κριτήρια-επιλογής-επαγγέλματος/</p>
<p>4ο στάδιο (αξιολόγηση-ανατροφοδότηση)</p>	<p>Η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής και να περιλαμβάνει όλους τους τύπους (διαγνωστική, διαμορφωτική και τελική).</p> <p>Οι μαθητές/-τριες αξιολογούνται από τον/την εκπαιδευτικό με σαφή και</p>	

γνωστά σ' αυτούς εκ των προτέρων κριτήρια αξιολόγησης.

Σε ατομικό επίπεδο

- αξιολογείται η ενεργή συμμετοχή στη συζήτηση (στοχευμένες ερωτήσεις, ορθές και ολοκληρωμένες απαντήσεις, εύστοχα σχόλια και παρατηρήσεις) καθώς
- και το τελικό παραγόμενο προϊόν (πιστότητα νοηματικής και συνοπτικής απόδοσης του κειμένου αναφοράς, ικανότητα αναδιατύπωσης, κατανόηση στοιχείων από τα κείμενα αναφοράς, χρήση επιχειρημάτων, τεκμηρίωση της προσωπικής άποψης, ακριβής σχολιασμός λεξικογραμματικών στοιχείων, ύπαρξη συνοχής και συνεκτικότητας, χρήση κατάλληλου θεματικού λεξιλογίου και στον προφορικό λόγο χρήση κατάλληλων εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων)

Σε ομαδικό επίπεδο

- αξιολογείται η ομάδα ως σύνολο αλλά και η ατομική συνεισφορά του καθενός.
- αξιολογείται το φύλλο εργασίας κάθε ομάδας (κατανόηση των απόψεων και των συλλογισμών του κειμένου αναφοράς, πληρότητα στην αξιοποίηση όλων των δεδομένων, συνεκτικότητα και συνοχή με τη χρήση κατάλληλων κειμενικών σχημάτων, ικανότητα αναδιατύπωσης και παράθεσης επιχειρημάτων) η τήρηση των κανόνων συνεργασίας και η αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της ομάδας

Οι μαθητές/-τριες αυτοαξιολογούνται και εταιροαξιολογούνται έχοντας στη διάθεσή τους σε σαφή και προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης.

Μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικός

Οι μαθητές/-τριες συνεργάζονται με τον/την εκπαιδευτικό προκειμένου να αξιολογήσουν τη συνολική μαθησιακή και διδακτική διαδικασία:

- Στο πλαίσιο ελεύθερης συζήτησης, όπου έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν την προσωπική τους άποψη και να ανταλλάξουν ιδέες

Ο εκπαιδευτικός αυτοαξιολογείται κρατώντας σημειώσεις σε προσωπικό ημερολόγιο κατά τη διάρκεια σχεδιασμού και υλοποίησης του σεναρίου αλλά και μετά την ολοκλήρωσή τους σχετικά με:

- την επιλογή κατάλληλων κειμένων
- την επίτευξη των στόχων του σεναρίου
- τις σαφείς κατευθύνσεις που παρέχει στους μαθητές και τις στοχευμένες ερωτήσεις που θέτει
- την καταλληλότητα των δραστηριοτήτων που προτείνει σύμφωνα με τις μαθησιακές ανάγκες της τάξης του
- την ενθάρρυνση και την επίτευξη της συμμετοχής όλων των μαθητών
- την ανατροφοδότηση που παρέχει σε κάθε δραστηριότητα
- την ορθή διαχείριση του χρόνου για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων
- την τήρηση ατομικού φακέλου για κάθε μαθητή με περιγραφική αξιολόγηση της προσπάθειάς του.

	<ul style="list-style-type: none"> • Απαντώντας σε ερωτήματα σχετικά με την όλη πορεία της διδασκαλίας και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων (π.χ. συμπληρώνοντας ένα ερωτηματολόγιο που τους δίνεται από τον/την εκπαιδευτικό) 	
<p>Παράρτημα 1</p>	<p>Φύλλα εργασίας</p> <p>Ομάδα Α</p> <p>1^η ομιλία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να σχολιάσετε το ύφος και τη γλώσσα του ομιλητή. Πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επίτευξη της πρόθεσής του; 2. Να εντοπίσετε 2 παραδείγματα από τα πολλά που χρησιμοποιεί ο ομιλητής. Σε τι αποσκοπεί με τη χρήση αυτών των παραδειγμάτων; 3. Πιστεύετε ότι ομιλητής είναι αισιόδοξος ή απαισιόδοξος για τη δυνατότητα των παιδιών να επιλέξουν το σωστό για αυτά επάγγελμα; 4. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός θα σας βοηθούσε να επιλέξετε σωστά το κατάλληλο για σας επάγγελμα; <p>Ομάδα Β</p> <p>1^η ομιλία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πόσο η οικογένεια επηρεάζει σήμερα τα παιδιά στην επιλογή επαγγέλματος; 2. Τι σημαίνουν για σας ο όρος «καλές σχολές»; 3. Οικονομικές απολαβές, όνειρα: ποιο θεωρείτε σημαντικότερο κριτήριο επιλογής επαγγέλματος; 4. Πώς η σωστή διαχείριση του χρόνου βοηθά τα παιδιά να πετύχουν το στόχο τους; 	

Ομάδα Γ

1^η ομιλία

1. «Τα παιδιά δεν ξέρουν για ποιο λόγο διαβάζουν»: δώσετε 2 τουλάχιστον λόγους για τους οποίους διαβάζετε εσείς.
2. Πιστεύετε ότι είναι σημαντικό τα παιδιά στα 16 τους να βρουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους;
3. «Το 70% των παιδιών δεν ξέρουν το πρόγραμμα σπουδών των σχολών που δηλώνουν στο μηχανογραφικό τους». Συμφωνείτε με αυτή την άποψη;
4. Πόσο η γνώση των επαγγελματικών δικαιωμάτων κάθε σχολής θα σας βοηθούσε στην ορθή επιλογή επαγγέλματος;

Ομάδα Δ

2^η ομιλία

1. Το ύφος και η γλώσσα που χρησιμοποιεί η ομιλήτρια βοηθούν στην επίτευξη της πρόθεσης της;
2. Σε τι αποσκοπεί το παράδειγμα που χρησιμοποιεί στην αρχή της ομιλίας της;
3. Ποια είναι τα σημεία στα οποία δίνει βαρύτητα η ομιλήτρια για τη σωστή επιλογή επαγγέλματος.
4. Σχολιάστε από τα παραπάνω αυτό που θεωρείτε σημαντικότερο.